

Sygn. akt VIII RC 393/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 17 listopada 2017 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Dorota Pękała

Protokolant: sekretarz sądowy Ewelina Preś

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2017 r. w Szczecinie

na rozprawie sprawy

z powództwa małoletniego I. W.

przeciwko H. K.

o ustalenie ojcostwa i roszczenia z tym związane

I. ustala, że pozwany H. K., urodzony dnia (...) w S., syn D. i K., jest ojcem małoletniego I. W., urodzonego dnia (...) w S., syna N. W., którego akt urodzenia został sporządzony w Urzędzie Stanu Cywilnego w S. za numerem (...);

II. nadaje dziecku nazwisko: (...);

III. zasądza od pozwanego H. K. na rzecz małoletniego powoda I. K. rentę alimentacyjną w kwocie po 350 (trzysta pięćdziesiąt) złotych miesięcznie, płatną z góry do dnia 10 każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od 10 sierpnia 2017 roku;

IV. w pozostałej części powództwo oddala;

V. odstępuje od obciążenia pozwanego H. K. kosztami postępowania;

VI. wyrokowi w pkt III nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt VIII RC 393/17

UZASADNIENIE

N. W. wniosła pozew przeciwko H. K.

o ustalenie jego ojcostwa względem małoletniego I. W..

Dodatkowo, działając w charakterze przedstawiciela ustawowego syna, wniosła o zasądzenie od pozwanego alimentów w kwocie po 700 zł miesięcznie, płatnych z góry do dnia 10 każdego miesiąca wraz z odsetkami ustawowymi w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, począwszy od dnia 10 sierpnia 2017 r.

Pismem wniesionym do Sądu w dniu 30 sierpnia 2017 r. N. W. wniosła o pozostawienie dziecku nazwiska (...).

Na rozprawie w dniu 17 listopada 2017 r. H. K. uznał powództwo w części dotyczącej ustalenia jego ojcostwa względem małoletniego I. W.. Nadto wskazał, iż nie chce, aby małoletni nosił nazwisko matki oraz uznał powództwo w zakresie żądania zasądzenia alimentów do kwoty po 350 zł miesięcznie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

I. W., urodzony w dniu (...) w S., pochodzi z nieformalnego związku (...).

Niesporne, a nadto:

- przesłuchanie powódki N. W., k. 15-16;
- przesłuchanie pozwanego H. K., k. 14-15;
- odpis zupełny aktu urodzenia, 5.

Małoletni ma ukończone 2 lata, rozwija się prawidłowo, jest dzieckiem ogólnie zdrowym.

N. W. oszacowała koszt utrzymania małoletniego powoda na kwotę co najmniej 1300 zł miesięcznie. Matka małoletniego wraz z synem mieszka u swojej matki, która ponosi koszty utrzymania mieszkania. Małoletni w dalszym ciągu korzysta z pieluch.

Dowód:

- przesłuchanie powódki N. W., k. 15-16;

Rodzice małoletniego pozostawali w nieformalnym związku do lutego 2017 roku, do tego czasu mieszkali razem. Pozwany od urodzenia się małoletniego interesował się synem i uczestniczył w kosztach jego utrzymania. Do sierpnia 2017 r. pozwanyłożył na utrzymanie syna po 300-350 zł miesięcznie. Rodzice małoletniego ustalili, że pozwany będzie się spotykał z synem co drugi weekend.

Dowód:

- przesłuchanie powódki N. W., k. 15-16;
- przesłuchanie pozwanego H. K., k. 14-15;

N. W. ma ukończone 18 lat, legitymuje się wykształceniem podstawowym, aktualnie uczy się w systemie zaocznym dwa lub trzy weekendy w miesiącu. Obecnie opiekuje się synem i korzysta z pomocy finansowej rodziców, do sierpnia 2017 r. pracowała jak kasjer-sprzedawca w sklepie (...) i z tego tytułu otrzymywała wynagrodzenie w wysokości ok. 1100 zł miesięcznie. N. W. otrzymuje od ojca kwotę 300-400 zł miesięcznie. Dodatkowo otrzymuje zasiłek z tytułu samotnego wychowywania dziecka, zasiłek rodzinny oraz świadczenie 500 plus, łącznie kwotę 750 zł miesięcznie. Nadto matka małoletniego złożyła podanie o przyjęcie do żłobka miejskiego.

Dowód:

- przesłuchanie powódki N. W., k. 15-16;

H. K. ma ukończone 20 lat, legitymuje się wykształceniem podstawowym, pracuje dorywczo za wynagrodzeniem około 1000 zł miesięcznie, mieszka z matką i dokłada się do opłat mieszkaniowych w kwocie 400 zł miesięcznie. Nie posiada majątku. Poza małoletnim na ma nikogo innego na utrzymaniu.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanego H. K., k. 14-15;

Sąd zważył, co następuje:

Powództwa o ustalenie ojcostwa i roszczenia z tym związane N. W. i małoletniego I. W. zasługiwały na uwzględnienie w części.

Powództwo N. W. zostało oparte o przepis art. 84 k.r.o.

Zgodnie z art. 84 § 1 k.r.o. sądowego ustalenia ojcostwa może żądać dziecko, jego matka oraz domniemany ojciec dziecka. Jednakże matka ani domniemany ojciec nie mogą wystąpić z takim żądaniem po śmierci dziecka lub po osiągnięciu przez nie pełnoletności. Dziecko albo matka wytacza powództwo o ustalenie ojcostwa przeciwko domnianemu ojcu, a gdy ten nie żyje - przeciwko kuratorowi ustanowionemu przez sąd opiekuńczy (§ 2).

W niniejszej sprawie okolicznością niesporną było to, że pozwany H. K. jest ojcem małoletniego I. W.. Pozwany tego faktu nie kwestionował i uznał powództwo w tej części.

W myśl art. 213 § 2 k.p.c. sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Z uwagi na uznanie powództwa przez pozwanego ocenie Sądu podlegało czy stanowisko to nie zmierza do wywołania skutków opisanych w ww. artykule. Jak wynika z ustalonego w sprawie stanu faktycznego pozwany nigdy nie kwestionował swojego ojcostwa względem małoletniego, przyznał, iż obcował płciowo z matką dziecka w okresie koncepcyjnym, ponadto nie zabiegał o przeprowadzenie badań genetycznych. Mając na uwadze powyższe, Sąd doszedł do przekonania, że uznanie powództwa w tej części przez pozwanego nie może być uznane za sprzeczne zasadami współżycia społecznego. W konsekwencji powyższego Sąd był związany uznaniem powództwa i w punkcie I sentencji wyroku ustalił ojcostwo pozwanego H. K. względem małoletniego I. W..

Zgodnie z art. 89 § 1 k.r.o. jeżeli ojcostwo zostało ustalone przez uznanie, dziecko nosi nazwisko wskazane w zgodnych oświadczeniach rodziców, składanych jednocześnie z oświadczeniami koniecznymi do uznania ojcostwa. Rodzice mogą wskazać nazwisko jednego z nich albo nazwisko utworzone przez połączenie nazwiska matki z nazwiskiem ojca dziecka. Jeżeli rodzice nie złożyli zgodnych oświadczeń w sprawie nazwiska dziecka, nosi ono nazwisko składające się z nazwiska matki i dołączonego do niego nazwiska ojca. Do zmiany nazwiska dziecka, które w chwili uznania już ukończyło trzynaście lat, jest potrzebna jego zgoda.

Stosownie do treści art. 89 § 2 k.r.o. w razie sądowego ustalenia ojcostwa sąd nadaje dziecku nazwisko w wyroku ustalającym ojcostwo, stosując odpowiednio przepisy § 1. Jeżeli dziecko ukończyło trzynaście lat, do zmiany nazwiska jest potrzebna jego zgoda.

W niniejszej sprawie przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda oraz pozwany nie złożyli zgodnych oświadczeń w sprawie nazwiska dziecka. N. W. wносиła bowiem o pozostawienie dziecku nazwiska (...), zaś pozwany wskazał, iż nie chce, aby małoletni nosił nazwisko (...). Uwzględniając zatem okoliczność, iż rodzice nie złożyli zgodnych oświadczeń w sprawie nazwiska dziecka, to małoletniemu należało – zgodnie z art. 89 § 1 zd. 3 w zw. z art. 89 § 2 zd. 1 k.r.o. – nadać nazwisko (...). Z tych też względów orzeczono, jak w punkcie II wyroku.

Następnie należy wskazać, iż zgodnie z art. 133 § 1 k.r.o., rodzice są obowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Należy przy tym podnieść, iż stosownie do treści art. 135 § 1 k.r.o., zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Usprawiedliwione potrzeby uprawnionego to te, których zaspokojenie zapewni mu, odpowiedni do jego wieku i uzdolnień, prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Podkreśla się przy tym, że dzieci mają prawo do równej z rodzicami stopy życiowej, niezależnie od tego, czy żyją z nimi wspólnie, czy też oddzielnie.

Zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokajane, wyznacza natomiast treść art. 96 k.r.o., według którego rodzice zobowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie – odpowiednio do jego uzdolnień – do pracy dla dobra społeczeństwa.

Pozwany jest ojcem małoletniego, a zatem zobligowany jest do łożenia na jego utrzymanie. Mając na uwadze fakt, iż matka małoletniego domagała się zasądzenia od pozwanego alimentów w wysokości 700 zł miesięcznie, a pozwany uznał żądanie do kwoty 350 zł miesięcznie, konieczne okazało się dokonanie oceny potrzeb małoletniego – zgodnie z dyspozycją art. 135 § 1 k.r.o.

W ocenie Sądu, na podstawie zasad logiki i doświadczenia życiowego oraz aktualnie obowiązujących cen, koszty zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb małoletniego wynoszą ok. 650 zł, w tym wydatki na wyżywienie, odzież, pieluchy, środki higieniczne, leczenie oraz udział w kosztach utrzymania mieszkania. W tym miejscu należy jeszcze wskazać, iż powołana kwota 650 zł – jako średniomiesięczny koszt związany z utrzymaniem małoletniego powoda – stanowi absolutnie minimum, albowiem w przedmiotowej kwocie nie mieszczą się chociażby koszty organizacji wypoczynku dziecka, materiałów edukacyjnych czy ewentualnych opłat za przedszkole, które to koszty z punktu widzenia potrzeb rozwojowych dziecka mają elementarny charakter.

W zakresie kosztów żywienia Sąd miał na uwadze, iż powód ma 2 lata. Jest dzieckiem zdrowym i nie wymaga stosowania specjalnej diety. Nadto należy zauważyć, że pozostawanie we wspólnym gospodarstwie domowym obniża koszty żywienia, a pozwany nie zajął stanowiska w tym zakresie. Sąd ustalił wydatki, z uwagi na wiek powoda, na pieluchy oraz środki higieny i kosmetyki na kwotę 100 zł średniomiesięcznie. W zakresie kosztów leczenia przedstawicielka podała, iż powód jest dzieckiem zdrowym. Wydatki na leczenie sezonowych infekcji oraz suplementy diety Sąd określił na kwotę około 15 zł miesięcznie. Wysokość usprawiedliwionych wydatków na odzież i rozrywkę najlepiej realizuje zasadę równej stopy życiowej dzieci i rodziców. Ustalając usprawiedliwione wydatki na odzież i obuwie Sąd miał na uwadze, iż co do zasady są to wydatki o charakterze sezonowym. Nie budzi wątpliwości, iż dziecko w wieku lat 2 wymaga wymiany garderoby co sezon, z uwagi na szybki wzrost. Zdaniem Sądu kwota 100 zł miesięcznie jest adekwatna do potrzeb powoda. Natomiast koszty rozrywki małoletniego Sąd ustalił na około 35 zł miesięcznie. Niewątpliwie ojciec również kupuje dziecku zabawki oraz zapewnia mu inne rozrywki w czasie kontaktów. Do kosztów utrzymania powoda zalicza się również udział małoletniego w kosztach utrzymania mieszkania. Sąd uwzględnił udział dziecka we wspomnianych kosztach w wysokości około 100 zł miesięcznie. Podkreślenia wymaga fakt, iż matka powoda nie wykazała w tej kwestii żadnej inicjatywy dowodowej, wobec czego Sąd, przy ustalaniu ww. kwoty, wziął pod uwagę okoliczność, iż małoletni wraz z matką mieszkają u babci macierzystej, która ponosi w całości opłaty mieszkaniowe.

Zdaniem Sądu, powyższe wydatki, oceniane przez pryzmat zasad doświadczenia życiowego i zawodowego, są w sposób naturalny związane z utrzymaniem osoby w takim wieku i przy takim stanie zdrowia, na jakim obecnie znajduje się małoletni powód oraz odpowiadają realnym potrzebom małoletniego. Konieczność odwołania się do zasad doświadczenia życiowego i zawodowego w zakresie wydatków związanych z utrzymaniem powoda wynikała z tego, że strona powodowa nie przedłożyła żadnych dokumentów, z których jednoznacznie wynikałaby wysokość wszystkich wydatków związanych z utrzymaniem powoda, a o ich wysokości nie mogą świadczyć same tylko subiektywne twierdzenia uprawnionego.

Ustalając wysokość alimentów należnych małoletniemu od ojca Sąd miał jednak na uwadze, że pozwany posiada aktualnie ograniczone możliwości zarobkowe, bowiem pracuje jedynie dorywczo za wynagrodzeniem ok. 1000 zł miesięcznie. Sąd wziął pod uwagę także to, że pozwany posiada tylko podstawowe wykształcenie, a więc jego możliwości zarobkowe oscylują w okolicach minimalnego wynagrodzenia za pracę, tj. około 1400 zł netto miesięcznie. Pozwany mieszka z matką i dokłada się do opłat mieszkaniowych kwotą 400 zł miesięcznie. Po odliczeniu przyznanej renty alimentacyjnej pozwanemu pozostałaby za zaspokojenie własnych potrzeb kwota około 650 zł. Pozwany H. K. uznał żądanie w części dotyczącej zasądzenia alimentów do kwoty po 350 zł miesięcznie. W związku z powyższym należało przyjąć, że jest on w stanie partycypować w kosztach utrzymania dziecka powyższą kwotą. W tym miejscu

należy wskazać, iż w razie istotnej zmiany okoliczności po stronie pozwanego – w sytuacji gdy np. znajdzie lepiej płatną pracę – matka małoletniego będzie mogła zwrócić się do Sądu z powództwem o podwyższenie alimentów.

Mając na uwadze całokształt powyższych ustaleń Sąd zasądził od pozwanego na rzecz małoletniego powoda alimenty w kwocie po 350 zł miesięcznie począwszy od dnia wniesienia powództwa, tj. 10 sierpnia 2017 r., zaś w pozostałej części powództwo oddalił.

Sąd dokonał oceny zgromadzonych dowodów w oparciu o art. 233 § 1 k.p.c. Strony nie kwestionowały prawdziwości przedkładanych w toku postępowania dokumentów, kwestia ta nie budziła także wątpliwości Sądu.

Sąd dał wiarę zeznaniom stron, w których wskazywały okoliczność zawarcia znajomości przez powódkę i pozwanego, pozostawania w związku nieformalnym, zakończenia znajomości, w końcu udział pozwanego w życiu małoletniego oraz sytuację majątkową i zarobkową każdej ze stron.

W ocenie Sądu, przedstawiona powyżej sytuacja majątkowa H. K. przemawiała za uznaniem, iż w odniesieniu do pozwanego zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek - w rozumieniu art. 102 k.p.c. - który przemawiał za zwolnieniem pozwanego od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa. Wskazane jest bowiem, aby pozwany w pierwszej kolejności skupił się na realizowaniu obowiązku alimentacyjnego, aniżeli na uiszczaniu kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa. Zdaniem bowiem Sądu, obecna sytuacja pozwanego uniemożliwia mu jednoczesne realizowanie obowiązku alimentacyjnego i zaspokojenie należności Skarbu Państwa. Z tych też względów odstąpiono od obciążania pozwanego kosztami postępowania, o czym orzeczono, jak w punkcie V wyroku.

Stosownie do treści art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c., sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli zasądza alimenty – co do rat płatnych po dniu wniesienia powództwa, a co do rat płatnych przed wniesieniem powództwa za okres nie dłuższy niż za trzy miesiące. Z tych też względów orzeczono, jak w punkcie VI wyroku.

Mając na względzie całokształt powyższych ustaleń orzeczono, jak w sentencji.